

Innst. O. nr. 29.

(1998-99)

Innstilling fra finanskomiteen om endringer i skattelovgivningen.

Ot.prp. nr. 32 (1998-99).

Til Odelstinget.

1. TILPASNINGER I SKATTELOVGIVNINGEN SOM FØLGE AV AT INNTEKTS- OG FORMUESSKATTEN FOR ETTERSKUDDSPLIKTIGE FULLT UT SKAL SVARES TIL STATEN

1.1 Innledning

Sammendrag

Inntekts- og formuesskatten for etterskuddspliktige skattytere (aksjeselskaper m.v.) er med virkning fra inntektsåret 1998 gjort til fullt ut statlige skatter. Om bakgrunnen for omleggingen til ren statsskatt for disse skattytere vises til punkt 1.2.1 i proposisjonen. I forbindelse med statsbudsjettet for 1999 er det foretatt enkelte endringer for å implementere omleggingen til ren statsskatt, jf. Ot.prp. nr. 1 (1998-99) Skatteopplegget 1999 - Lovendringer, Innst. O. nr. 16 (1998-99), St.prp. nr. 1 (1998-99) Skatte-, avgifts- og tollvedtak og Budsjett-innst. S. nr. 1. Tillegg nr. 1 (1998-99). Det vises til punkt 1.2.2 i proposisjonen for en nærmere redegjørelse for de endringer som er foretatt i tilknytning til statsbudsjettet for 1999.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Dag Terje Andersen, Berit Brørby, Erik Dalheim, Ranveig Frøiland, Trond Giske, Tore Nordtun og Hill-Marta Solberg, fra Fremskrittspartiet, Siv Jensen, Per Erik Mønsen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, Randi Karlstrøm, lederen Lars Gunnar Lie og Ingebrigt S. Sørfohn, fra Høyre, Børge Brende, Per-Kristian Foss og Kjellaug Nakkim, fra Senterpartiet, Jørgen Holte, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, fra Venstre, Terje Johansen og fra Tverrpolitisk

Folkevalgte, Steinar Bastesen, viser til de respektive fraksjoners merknader og forslag nedenfor.

1.2 Endringer i skattelovens bestemmelser om subjektiv skatteplikt

Sammendrag

Når inntekts- og formuesskatten for etterskuddspliktige skattytere er gjort til rene statlige skatter, bør det etter departementets vurdering inntas en hjemmel for statsskatteplikt i skatteloven. Samtidig må de da fritas for skatteplikt til kommune og fylkeskommune.

Ved utforming av bestemmelser om skatteplikt/skattefritak oppstår spørsmål om subjektiv avgrensning. I forarbeidene som ligger til grunn for Stortingets vedtak av 18. juni 1998, jf. punkt 1.2.1 i proposisjonen, brukes ulike formuleringer for å avgrense området for den rene statsskatt. Endringsforslaget beskrives både som omlegging av «selskapsskatten», og som omlegging for gruppen «etterskuddspliktige skattytere». Selv om disse angivelsene neppe er helt sammenfallende, er det likevel klart forutsatt at det grunnleggende skillet går mellom selskaper og innretninger som er selvstendige skattesubjekter på den ene side og personlige skattytere på den andre side.

Ved endring i Stortingets skattevedtak for 1998 samt i Stortingets skattevedtak for 1999 er det foretatt nærmere avgrensning av området for den rene statlige inntektsskatt, gjennom heving av satsen for fellesskatt for «andre skattytere» enn personlig skattepliktige og dødsbo. Det vises til § 3-2 i vedtakene.

Nærmere avgrensning av området for den rene statlige formuesskatt er foretatt gjennom endringer i selskapsskatteloven § 1-2 fjerde og femte punktum, jf. Ot.prp. nr. 1 (1998-99) og § 2-2 i Stortinget skattevedtak for inntektsårene 1998 og 1999. Det var et siktemål med endringen av selskapsskatteloven § 1-2 at avgrensningen av området for den rene statsskatt ble sammenfallende for så vidt gjaldt inntekts- og formuesskatt.

Ved de avgrensninger som er foretatt i Stortingets skattevedtak for 1998 og 1999 og selskapsskatteloven § 1-2, skal den rene statlige inntekts- og formuesskatt få anvendelse på selskaper og innretninger som omfattes av skatteloven § 15 første ledd bokstav b og c og som er selvstendige skattesubjekter. Unntak gjelder for dødsboer, som fortsatt er underlagt kommunal og fylkeskommunal skatteplikt. Det presiseres at også staten, kommuner og fylkeskommuner og andre offentligrettslige innretninger er omfattet av den rene statsskatt.

Departementet foreslår at den rene inntekts- og formuesskatteplikt til staten hjemles i ny § 15 A i skatteloven. Det foreslås inntatt en ny § 15 A-1 i skatteloven, hvor selskaper og innretninger som omfattes av skatteloven § 15 første ledd bokstav b og c og som er selvstendige skattesubjekter, fritas for inntekts- og formuesskatt til kommune og fylkeskommune. I ny § 15 A-2 i skatteloven foreslås inntatt en bestemmelse om at selskaper og innretninger som nevnt i § 15 A-1 skal svare skatt til staten av inntekt og formue.

Når statsskatteplikten for formue hjemles i skatteloven § 15 A-2, blir den særlige hjemmel i selskapsskatteloven § 1-2 fjerde og femte punktum overflødig. På denne bakgrunn foreslås selskapsskatteloven § 1-2 fjerde og femte punktum opphevet.

Skatteloven § 27 første ledd bokstav a hjemler kommunal skatteplikt for «skoger som eies av staten eller Opplysningsvesenets fond». Bestemmelsens bokstav b hjemler kommunal skatteplikt for «Statens tilhørende vannfall, fabrikker og andre anlegg som drives som erverv, utover det som tjener allmenntilgode formål». Når staten og statlige innretninger omfattes av omleggingen til ren statsskatt, er det ikke behov for disse særlige bestemmelser om kommunal skatteplikt. På denne bakgrunn foreslår departementet at skatteloven § 27 første ledd bokstav a og b oppheves.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til ny § 15 A i skatteloven, jf. forslagene til ny § 15 A-1 og § 15 A-2.

Komiteen slutter seg videre til forslaget om å oppheve skatteloven § 27 første ledd.

Når det gjelder forslaget vedrørende selskapsskatteloven § 1-2 fjerde og femte punktum, viser komiteen til brev 26. januar 1999 fra finansministeren punkt 1 hvor det bl.a. heter:

«Selskapsskatteloven § 1-2 fjerde og femte ledd fikk sin nåværende ordlyd ved lovendring av 18. desember 1998, på basis av Ot prp nr 1 (1998-99) og Innst O nr 16 (1998-99). Ordlyden er følgende: «Annet selskap og sammenslutning, herunder sparebank, gjensidig forsikringsselskap og samvirkeforetak betaler formuesskatt til staten etter reglene i skatteloven. Det samme gjelder etterskuddspliktig, personlig skattyter som ikke omfattes av § 1-1.

Denne reguleringen i selskapsskatteloven blir overflødig dersom skatteloven selv (i forslaget til ny § 15 A-2) bestemmer bl a formuesskatteplikt til staten for de aktuelle selskaper og innretninger. Hensynet til ryddig lovteknikk tilsier derfor opphevelse som foreslått i departementets foredrag til Ot prp nr 32.

Da lovutkastet i Ot prp nr 32 skulle settes opp, falt dessverre opphevelsen av selskapsskatteloven § 1-2 fjerde og femte ledd ut av utkastet. Dette skyldes en inkurie men kan ikke anses som en ren trykkfeil.»

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Om endringer i lov av 20. juli 1991 nr. 65 om særregler for beskatning av selskaper og selskapsdeltakere (selskapsskatteloven)

Under punkt I gjøres følgende tilføyelse:

§ 1-2 fjerde og femte punktum oppheves.»

1.3 Endringer i skattelovens bestemmelser om skattestedet

Sammendrag

Skattelovens bestemmelser om skattestedet, jf. skatteloven §§ 17-21 og §§ 23-24, gir anvisning på hvilken kommune som har beskatningsretten til skattyters inntekt og formue.

Slik skatteloven lyder i dag skal selskaper og innretninger som er selvstendige skattesubjekter som hovedregel skatlegges i kontorkommunen, jf. § 20 første ledd første til tredje punktum. Dette gjelder også utenlandske selskaper og innretninger som har begrenset skatteplikt til Norge etter § 15 første ledd bokstav c, jf. § 23 første ledd. Det nevnte utgangspunkt fravikes i reglene om stedbunden beskatning i skatteloven § 18, som for sitt anvendelsesområde gir anvisning på at inntekt skal beskattes i den kommune der inntekten er oppstått, og formue i den kommune hvor formuen er.

Når inntekts- og formuesskatten for selskaper og innretninger som er selvstendige skattesubjekter gjøres om til fullt ut statlige skatter, nødvendiggjør dette endringer i skattelovens bestemmelser om skattestedet. Departementet foreslår at gjeldende § 20 første ledd første til tredje punktum i skatteloven erstattes med en bestemmelse om hvor skattepliktig inntekt og formue skal fastsettes for skattytere som er fullt ut skattepliktige til staten. Skatteloven § 20 første ledd første til tredje punktum blir da primært en bestemmelse om ligningsstedet for nevnte skattytere. Det vises til departementets vurderinger om ligningsstedet i punkt 1.3.3 i proposisjonen og lovforslaget.

Skatteloven § 20 første ledd fjerde punktum inneholder en bestemmelse om at filialer under selvstendig bestyrelse skal svare skatt til den kommune der filialen har sitt kontor. Bestemmelsen blir overflødig og foreslås opphevet.

Gjeldende skattelov har særlige regler om skattestedet for rederiselskaper i § 20 tredje til sjette ledd,

for andelsmeierier i § 20 syvende ledd og for sparebanker i § 18 niende ledd. Alle disse selskapsformer vil være omfattet av den rene statsskatt, og de særlige regler om skattestedet i nevnte bestemmelser foreslås opphevet.

Videre foreslås endringer i skatteloven § 23 sjette ledd, som gir en særregel om skattested for utlending som driver «bergingsvirksomhet på norsk sjøterritorium». Selskap som driver slik virksomhet skal svare ren statsskatt, og i nytt annet punktum foreslås inntatt en bestemmelse om at for selskaper skal skattepliktig inntekt og formue fastsettes i den kommune som bestemmelsen gir anvisning på.

Skatteloven § 20 åttende ledd inneholder en bestemmelse om at reglene om stedbunden beskatning etter § 18 (unntatt bokstav f) går foran reglene om skattested i § 20. Bestemmelsen gjelder alle selskaper og innretninger som er underlagt særregler om skattekommune i § 20, med unntak av andelsmeierier, jf. § 20 åttende ledd annet punktum. Reglene om stedbundet beskatning i skatteloven § 18 får ikke anvendelse for selskaper og innretninger som skal svare ren statlig inntekts- og formuesskatt. På denne bakgrunn foreslås bestemmelsen i skatteloven § 20 åttende ledd opphevet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til endringer i skatteloven §§ 18, 20 og 23.

1.4 Endringer i ligningslovens bestemmelser om ligningsstedet

Sammendrag

I ligningsloven § 8-6 nr. 1-7 og nr. 9 er det gitt regler om hvor ligningen skal finne sted. Hovedregelen fremgår av § 8-6 nr. 1 første og annet punktum hvor det heter at

«formue og inntekt fastsettes av ligningsmyndighetene i den kommune som etter skattelovens regler om skattestedet, skal ha skatten».

Når inntekts- og formuesskatten for selskaper og innretninger som er egne skattesubjekter gjøres til fullt ut statlige skatter, må ligningslovens bestemmelser om ligningsstedet endres.

Det har vært et sentralt hensyn bak innføringen av den rene statsskatt å oppnå de administrative besparelser det vil medføre at inntekt og formue fastsettes kun ved ett ligningskontor, jf. punkt 1.2.1 i proposisjonen. Administrative besparelser for ligningsmyndighetene og redusert arbeidsbelastning for skattytere forutsetter at prinsippet om stedbundet fastsettelse av formue og inntekt ikke skal videreføres for skattytere som omfattes av den rene statsskatt. Etter departementets vurdering er det mest hensiktsmessig at ligningen for selskaper og innretninger som omfattes av den rene statsskatt, skjer i selskapets eller innretningens

kontorkommune. Behovet for kontakt mellom ligningsmyndighetene, bl.a. for å kunne utnytte lokal-kunnskap i virksomhets- og eiendomskommunene utenfor kontorkommunen, kan skje gjennom skatteetatens interne samarbeidsformer, og trenger ikke lovregulering.

Lovteknisk kan omleggingen gjennomføres ved at det i ligningsloven § 8-6 nr. 1 første ledd tilføyes et nytt tredje punktum hvor det fremgår at for skattytere som er fullt ut statsskattepliktige, fastsettes inntekt og formue av ligningsmyndighetene i den kommune hvor selskapet eller innretningen har sitt kontor. I bestemmelsen foreslås inntatt en henvisning til skatteloven § 20 første ledd, som etter departementets forslag viderefører gjeldende presiseringer i § 20 første ledd om hvor et selskap eller en innretning skal anses hjemmehørende.

I ligningsloven § 8-6 nr. 1 første ledd gjeldende tredje punktum er det gitt særlige regler om ligningsstedet for rederiselskaper og andelsmeierier. I § 8-6 nr. 9 er det gitt en særregel om ligningsstedet for sparebanker. Disse særregler blir overflødige ved siden av forslaget til ny § 8-6 nr. 1 tredje punktum, og foreslås opphevet.

Ligningsloven § 8-6 nr. 3 gir særlige regler om ligning i kontorkommunen for «aksjeselskaper og annen upersonlig skattyter». Etter omleggingen til statlig inntekts- og formuesskatt, vil bestemmelsen bare ha relevans for dødsbo. Departementet foreslår at ligningsloven § 8-6 nr. 3 endres, slik at det fremgår at når dødsbo er skattepliktig utenfor avdødes bostedskommune, skal ligningsmyndighetene i avdødes bostedskommune foreta fastsetting som nevnt i § 8-6 nr. 2 bokstav a og b. Dette gjelder dødsboets gjelds- og gjeldsrentefradrag og statsskattegrunnlag m.v., men ikke de stedbundne fastsettelser (som de stedlige ligningsmyndigheter fortsatt skal foreta for dødsbo).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til endringer i ligningslovens bestemmelser om ligningsstedet, jf. ligningsloven § 8-6 nr. 1, 3 og 9.

1.5 Endring i ligningslovens regler om stedet for utskriving av skatt

Sammendrag

Det er i ligningsloven § 8-6 nr. 8 en bestemmelse om hvilken ligningsmyndighet som har kompetanse til å skrive ut skatt. Etter første punktum skal skatt og avgift for personlig skattyter og slik skattyters bo skrives ut i skattyters bostedskommune. For andre skattytere skrives skatten ut i den kommunen hvor formue og inntekt er fastsatt. For skattytere som ligned sentralt etter ligningsloven § 2-4 foretas utskrivingen ved vedkommende sentralskattekontor. Det følger av bestemmelsens fjerde punktum at for inntekt som nevnt i § 8-6 nr. 5 og 6 foretas utskriving av skatt for upersonlig

skattyter i de kommuner som skal ha skatten. Når inntekts- og formuesskatten for selskaper og innretninger gjøres om til fullt ut statlige skatter, er det som tidligere nevnt ingen kommune som skal ha skatten. Departementet foreslår at fjerde punktum endres, og at det fremgår at utskrivningen foregår i den kommune hvor selskapet eller innretningen har sitt kontor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til endringer i ligningsloven § 8-6 nr. 8 fjerde punktum.

1.6 Endringer i ligningslovens regler om stedet for levering av selvangivelse

Sammendrag

Av ligningsloven § 4-6 nr. 1 følger at «selvangivelse skal leveres til ligningskontoret i den eller de kommuner hvor skattyteren er skattepliktig». Bestemmelsen må endres som følge av innføring av ren statlig selskapsskatt. Departementet foreslår å innta et nytt annet punktum i § 4-6 nr. 1 hvor det fremgår at skattyter som bare er skattepliktig til staten, (kun) skal levere selvangivelse til kontorkommunen. Departementet viser til at kontorkommunen etter departementets forslag til endringer i § 8-6 også skal fastsette skattepliktig inntekt og formue, og skrive ut skatten. Departementet vil presisere at skattytere som skal lignedes sentralt, jf. § 2-4, fortsatt skal levere selvangivelse til vedkommende sentralskattekontor.

I ligningsloven § 4-6 nr. 2 bokstav b er det hjemmel for å fritta skattyter for plikten til å levere selvangivelse «i andre kommuner enn der hvor vedkommende skattyter er skattepliktig etter § 24 eller § 20 første ledd i skatteloven». Selskaper og innretninger som er fullt ut statsskattepliktige, skal etter forslag til endring av nr. 1 kun levere selvangivelse til kontorkommunen. På denne bakgrunn foreslås § 4-6 nr. 2 bokstav b endret, ved at henvisningen til § 20 første ledd strykes.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til endringer i ligningslovens bestemmelser om stedet for levering av selvangivelse, jf. ligningsloven § 4-6 nr. 1 og 2.

1.7 Andre endringer

1.7.1 Skatteloven §§ 19 A-2 og 19 A-3

Sammendrag

I skatteloven §§ 19 A-2 nr. 1 og 19 A-3 nr. 1 er det gitt bestemmelser om plikt til å svare naturressursskatt til kommune og fylkeskommune. Slik bestemmelsene lyder i dag skal naturressursskatt svares til «de kommuner (fylkeskommuner) som kan skattlegge kraftanleggsformuen i henhold til § 19». Etter omlegging til ren statsskatt for selskaper og innretninger kan kommune- og fylkeskommune ikke skattlegge kraftan-

leggsformue i medhold av § 19. Departementet foreslår å endre §§ 19 A-2 og 19 A-3 i skatteloven, slik at det fremgår at naturressursskatt svares til de kommuner (fylkeskommuner) som er tilordnet kraftanleggsformue etter § 19 i skatteloven.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til endringer i skatteloven §§ 19 A-2 og 19 A-3.

1.7.2 Skatteloven § 36 fjerde ledd

Sammendrag

Skatteloven § 36 fjerde ledd gir en regel om sjablonmessig fradrag for gjeld for stat og kommuner, når disse måtte ha plikt til å svare formueskatt. Etter omlegging til statlig formueskatt for disse subjekter, blir henvisningen til skattepliktig bruttoformue i distriktet overflødig. Bestemmelsen foreslås endret ved at uttrykket «i distriktet» strykes.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til endringer i skatteloven § 36 fjerde ledd.

1.7.3 Skatteloven § 73 annet ledd

Sammendrag

Skatteloven § 73 annet ledd fastsetter skattesatsen for rederiselskaper m.v., som etter de særlige regler i gjeldende skattelov § 20 tredje til sjette ledd skal lignedes i deltakerenes bostedskommuner. Etter omlegging til ren statsskatt er bestemmelsen overflødig, og foreslås opphevet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget om å oppheve skatteloven § 73 annet ledd.

1.7.4 Ligningsloven § 10-1

Sammendrag

Etter ligningsloven § 10-1 skal det svares forsinkelsesavgift når selvangivelse ikke i tide leveres til den kommune hvor skattyter er skattepliktig etter § 24 eller § 20 første ledd i skatteloven. Bestemmelsen foreslås endret slik at plikten til å svare forsinkelsesavgift knyttes til for sen levering av selvangivelse til den kommune hvor skattyter er skattepliktig etter skatteloven § 24 i skatteloven, eller hvor skattepliktig inntekt og formue skal fastsettes etter 20 første ledd i skatteloven.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til endringer i ligningsloven § 10-1.

1.7.5 Selskapsskatteloven § 6-8

Sammendrag

Selskapsskatteloven § 6-8 nr. 1 annet punktum gir en bestemmelse om at gevinst og tap ved realisasjon av andel blir å skattlegge i det distrikt hvor deltaker er skattepliktig. Departementet foreslår å endre bestemmelsen for så vidt gjelder selskaper og innretninger som er fullt ut statskattepliktige, slik at det fremgår at gevinst og tap ved realisasjon av andel skal henføres til staten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til endringer i selskapsskatteloven § 6-8.

1.8 Om behovet for gjennomgang av skattebetalingslovens regler om innkreving og fordeling av etterskuddsskatt

Sammendrag

Innføring av en ren statskatt for selskaper og innretninger som er selvstendige skattesubjekter nødvendigjør ingen umiddelbare lovendringer på skattebetalingslovens område. Med bare ligningsmyndighetene i kontorkommunen som utskriver av skatt, blir det også bare skatteoppkrever i denne kommunen som skal innkreve skatten. Som følge av omleggingen bør det imidlertid foretas en nærmere gjennomgang av skattebetalingslovens regler om innkreving og fordeling av etterskuddsskatt. En slik gjennomgang bør blant annet omfatte fordelingsreglene i skattebetalingsloven § 44 med tilhørende forskrift av 3. desember 1997 nr. 1386. Videre bør gjennomgangen omfatte bestemmelsene i skattebetalingsloven § 2 om hvilke skattesubjekter som skal anses som etterskuddspliktige. Det bør blant annet vurderes om de personlige skattytere som i dag er etterskuddspliktige etter skattebetalingsloven § 2 bør gjøres forskuddspliktige. Departementet vil komme tilbake til dette på et senere tidspunkt.

Komiteens merknader

Komiteen tar til orientering at departementet vil komme tilbake til Stortinget med en gjennomgang av skattebetalingslovens regler om innkreving og fordeling av etterskuddsskatt.

1.9 Varsel om senere forslag til endringer i Stortingets skattevedtak og Stortingets vedtak om fastsettelse av den kommunale og fylkeskommunale inntektsskattøren

Sammendrag

Nevnte lovendringer gjør det nødvendig å gjøre enkelte formelle endringer i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999 og Stortingets vedtak om fastsettelse av den kommunale og fylkeskommunale inn-

tektsskattøren for 1999. Departementet vil komme tilbake til dette i en stortingsproposisjon i løpet av 1999.

Komiteens merknader

Komiteen tar til orientering at departementet vil komme tilbake til Stortinget med forslag om endringer i Stortingets skattevedtak og Stortingets vedtak om fastsettelse av den kommunale og fylkeskommunale inntektsskattøren.

1.10 Ikrafttredelse

Sammendrag

Ved vedtatte endringer i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1998 og Stortingets vedtak for fastsettelse av den kommunale og fylkeskommunale inntektsskattøren for 1998, er det innført statlig inntektsskatt for andre skattytere enn personer og dødsboer fra inntektsåret 1998, jf. punkt 1.2.2 i proposisjonen. Formuesskatten for etterskuddspliktige upersonlige skattytere er også gjort til en ren statskatt fra inntektsåret 1998. Dette er gjennomført ved endringer i selskapsskatteloven § 1-2 fjerde og femte punktum og § 2-2 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1998. Etter departementets vurdering tilsier dette at ligningen for inntektsåret 1998 foretas i overensstemmelse med de forslag som er fremmet foran, slik at selvangivelse for inntektsåret 1998 bare pliktes levert til kontorkommunen hvor også ligningen av selskapet og innretningen skal skje. På denne bakgrunn foreslår departementet at forslagene til endringer i ligningsloven trer i kraft straks og med virkning fra inntektsåret 1998.

Forslagene til endringer i skatteloven og selskapsskatteloven foreslås gitt virkning fra inntektsåret 1999. Dette innebærer at det ikke er nødvendig å endre Stortingets skattevedtak for 1998.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til departementets forslag og vurderinger om ikrafttredelse av endringene i ligningsloven, skatteloven og selskapsskatteloven.

Når det gjelder tidspunktet for ikrafttredelse av endringer i ligningsloven, viser komiteen til brev 26. januar 1999 fra finansministeren punkt 4 hvor det bl.a. heter:

«I tilknytning til departementets forslag i Ot prp nr 32 (1998-1999) kapittel 1 om endringer i skatteloven, ligningsloven og selskapsskatteloven for å tilpasse regelverket til omleggingen til ren statlig inntekts- og formuesskatt for etterskuddspliktige skattytere, vil departementet også gjøre oppmerksom på følgende:

I proposisjonen er det foreslått at endringene i skatteloven og selskapsskatteloven som følge av omleggingen til ren statlig inntekts- og formuesskatt for etterskuddspliktige skattytere skal tre i kraft fra inntektsåret 1999. Forslaget må ses i sammenheng med at innføringen av ren statlig inntekts- og formuesskatt for etterskuddspliktige skattytere allerede er gitt virkning for inntektsåret 1998 ved endringer i Stortingets

skattevedtak for 1998 og stortingsvedtak om fastsettelse av den kommunale og fylkeskommunale inntektsskattøren for inntektsåret 1998, jf Ot prp nr 32 (1998-99) punkt 1.6. Når nevnte endringer i skatteloven og selskapsskatteloven i departementets lovforslag er foreslått satt i kraft fra inntektsåret 1999, innebærer dette at det ikke er nødvendig å endre Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1998.

Departementet har i Ot prp nr 32 (1998-99) lagt opp til at skattytere som omfattes av den rene statlige inntekts- og formuesskatt bare plikter å levere selvangivelse til ligningskontoret i (hoved)kontorkommunen og at ligningen av skattyter fullt ut skal foretas der. I proposisjonen har departementet foreslått at denne omleggingen innføres med virkning for ligningen for inntektsåret 1998, jf proposisjonens punkt 1.6. Det medfører at de tilskattede ressursbesparelser både for de skattytere som omfattes av forslaget og for ligningsmyndighetene, vil gjøre seg gjeldende allerede ved ligningen for inntektsåret 1998. På denne bakgrunn er forslagene til endringer i *ligningsloven* som følge av omleggingen til ren statskatt for etterskuddspliktige skattytere foreslått gitt virkning fra inntektsåret 1998, jf forslag til lovvedtak om endringer i lov av 13. juni 1980 nr 24 om ligningsforvaltning (*ligningsloven*) under punkt I jf punkt III i Ot prp nr 32 (1998-99) s 17-18.

I departementets forslag til endringer i *ligningsloven* med foreslått virkning fra inntektsåret 1998 som nevnt, er det i flere bestemmelser innarbeidet henvisninger til *nye og endrede* bestemmelser skatteloven som i proposisjonen er foreslått med ikrafttredelse først fra inntektsåret 1999. I bestemmelser som foreslås vedtatt med virkning for inntektsåret 1998 er det med andre ord inntatt henvisninger til lovbestemmelser som ikke trer i kraft før inntektsåret 1999. Det vises særlig til forslagene til endringer *ligningsloven* § 4-6 nr 1 første ledd annet punktum og *ligningsloven* § 8-6 nr 1 første ledd tredje punktum, hvor det for å angi den gruppen skattytere som bare skal levere selvangivelse til kontorkommunen og fullt ut lignedes i der, er benyttet henvisning til ny § 15 A i skatteloven. I andre forslag til endringer i *ligningsloven* under punkt I i lovutkastet er det foretatt henvisninger til skatteloven § 20 første ledd, som ved endringsforslaget har fått en noe annen utforming enn tidligere.»

Komiteen viser til at nevnte lovteknikk ifølge departementet ikke kan anses problematisk. Komiteen vil likevel presisere at der det i endringsforslag til *ligningsloven* under punkt I vises til bestemmelser i skatteloven, skal dette forstås som en henvisning til skattelovens bestemmelser slik de lyder etter endringsforslagene i innstillingen, og med ikrafttredelse fra inntektsåret 1999.

1.11 Administrative konsekvenser

Sammendrag

De foreslåtte endringene innebærer reduserte dokument- og prosedyrekostnader for både næringslivet og skatteforvaltningen. Etter gjeldende regler for stedbundet ligning må næringsdrivende med virksomhet i flere kommuner lignedes i samtlige kommuner hvor det drives virksomhet eller eies formue. For selskaper m.v. med virksomhet i flere kommuner innebærer det-

te i dag at rutiner for utskrivning av forhåndsskatt, utsending av selvangivelser, ligningsbehandling, produksjon av skatteoppgjør og innbetaling av skatt må utføres i flere kommuner. Etter den foreslåtte ordningen vil disse prosedyrene kun utføres i den kommunen hvor virksomheten har sitt hovedkontor. Tilsvarende rutiner faller bort i de øvrige kommunene hvor virksomheten i dag lignedes etter reglene om stedbundet ligning.

Et unntak er rutiner knyttet til naturressursskatten. Denne skatten vil, som i dag, fastsettes m.v. i hver kommune som er tilordnet en del av formuen i et kraftanlegg.

Det anslås at ca. 20 000 selskaper som følge av omleggingen vil oppleve forenklinger i forbindelse med utfylling av ligningsoppgaver og innbetaling av forhåndsskatt/restskatt.

Komiteens merknader

Komiteen tar departementets orientering om administrative konsekvenser til etterretning.

2. ENDRING I LIGNINGSLOVEN § 3-13 NR. 4 - OVERFØRT TAUSHETSPLIKT

Sammendrag

Etter *ligningsloven* § 3-13 nr. 1 har ligningsforvaltningen taushetsplikt med hensyn til opplysninger om skattyters formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige, eller personlige forhold. Slike opplysninger kan likevel gis i visse tilfeller, jf. nr. 2 og 3. Når opplysningene gis med hjemmel i nr. 2 eller nr. 3 bokstav a overføres taushetsplikten etter nr. 1 til dem som mottar opplysningene, jf. nr. 4. Dette hindrer spredning av opplysninger til uvedkommende.

Etter reglene om partsoffentlighet i *ligningsloven* § 3-4 har skattyter rett til å bli gjort kjent med saksdokumenter som angår hans ligning. Slike saksdokumenter vil imidlertid kunne inneholde taushetsbelagte opplysninger om andre skattytere. Det er derfor grunn til å kunne pålegge skattyter taushetsplikt med hensyn til disse opplysningene. Hans behov er dekket ved å få opplysningene til bruk i egen skattesak. Han trenger ikke adgang til å kunne spre opplysninger til uvedkommende.

Det kan fremstå som noe usikkert om *ligningsloven* § 3-13 nr. 4 gir hjemmel for overføring av taushetsplikt i slike tilfeller. Denne bestemmelsen ble endret ved lov av 10. april 1992 nr. 32. Den opprinnelige regelen påla alle som mottok opplysninger fra ligningsmyndighetene taushetsplikt med hensyn til disse. Formålet med endringen i 1992 var å foreta visse innskrenkninger i denne generelle regelen. Endringen fikk imidlertid den virkning at bestemmelsen etter sin ordlyd ikke lenger omfatter overføring av taushetsplikt til en skattyter som i kraft av reglene om partsof-

fentlighet mottar taushetsbelagte opplysninger om annen skattyter. Dette var neppe tilsiktet.

Etter departementets vurdering bør overføring av taushetsplikt til skattyter i forbindelse med partsoffentlighet kunne skje. Hensynet til skattyters rettssikkerhet taler for at han i så stor grad som mulig gis innsyn i de dokumenter som gjelder hans ligning. Der som taushetsplikt ikke kan overføres, må man eventuelt kunne nekte skattyter innsyn i dokumenter som inneholder taushetsbelagte opplysninger om andre skattytere. Hensynet til de som har krav på taushet må trolig gå foran skattyters behov for innsyn hvis han har rett til å spre opplysningene.

Departementet foreslår på denne bakgrunn at ligningsloven § 3-13 nr. 4 endres slik at det gjøres klart at taushetsplikt overføres til skattyter som får taushetsbelagte opplysninger om andre skattytere i kraft av regelen om partsoffentlighet. Det vises til forslag til nytt annet ledd i ligningsloven § 3-13 nr. 4.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til endringer i ligningsloven § 3-13 nr. 4.

3. OMORGANISERING AV STATENS NÆRINGS- OG DISTRIKTSUTVIKLINGSFOND (SND) – SKATTEFRIHET FOR HELEIET DATTERSELSKAP (SND INVEST AS)

Sammendrag

For å sikre uavhengighet mellom SNDs roller som bedriftseier og tilbyder av finansiering med elementer av statsstøtte, foreslo Regjeringen i St.meld. nr. 51 (1996-97) å skille ut SNDs egenkapitaldivisjon til et eget heleiet datterselskap (SND Invest AS). Dette syn fikk støtte av næringskomiteen i Innst. S. nr. 283 (1996-97).

SND er i dag fritatt for skatteplikt etter skatteloven § 26 første ledd bokstav e.

Departementet legger til grunn at skattefriheten også skal gjelde for det nystiftede datterselskapet. Departementet fremmer derfor forslag til lov om endring av skatteloven § 26 første ledd bokstav e, slik at også SND Invest AS vil omfattes av skattefritaket i denne bestemmelse.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte, slutter seg til forslaget til endringer i skatteloven § 26 første ledd bokstav e.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre konstaterer at Regjeringen legger til grunn at SND Invest AS skal fritas for skatteplikt fordi SND er fritatt for skatteplikt.

Disse medlemmer kan ikke se at det er forsøkt gitt noen tilstrekkelig begrunnelse for hvorfor SND Invest AS skal behandles skattemessig annerledes enn andre selskaper som driver lignende virksomhet.

Disse medlemmer viser til at SND Invest AS mer enn noe annet er et rent investeringsselskap som kjøper og selger aksjer og andeler i små og store bedrifter. Selskapet har imidlertid ikke til formål å eie hvilke som helst bedrifter, men går inn i bedrifter som i realiteten ikke har noe velfungerende marked for omsetting av aksjer eller andeler. Dette er imidlertid i seg selv ikke noen særlig god begrunnelse for fritak for skatteplikt.

Disse medlemmer vil fremholde at innføring av skattefritak for SND Invest AS vil være å forskjellsbehandle selskapet i forhold til et hvilket som helst annet investeringsselskap som i prinsippet og i praksis kan ha samme formål som SND Invest AS. I alminnelighet må det anses som et konkurransefortrinn å ikke betale skatt.

Disse medlemmer mener at spørsmålet om skattefritaket for SND Invest AS ikke er tilstrekkelig utredet for Stortinget.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Ot.prp. nr. 32 (1998-99) kapittel 3 sendes tilbake til Regjeringen for utredning.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Innst. S. nr. 283 (1996-97) der Sosialistisk Venstreparti gikk imot opprettelsen av SND Invest AS, med bakgrunn i at dette investeringsselskapet ikke i tilstrekkelig grad ivaretar de samfunnsmessige hensyn SND skal ivareta.

Komiteens medlem fra Tverrpolitisk Folkevalgte er ikke enig i at SND Invest AS skal ha skattemessige særfordeler framfor andre investeringsselskap.

Dette medlem ser ikke at SND Invest AS ivaretar de distriktpolitiske målsetninger som man skulle forvente.

4. INDIVIDUELLE PENSJONSAVTALER (IPA) OG ARVEAVGIFT

Sammendrag

Ordningen med egen pensjonsforsikring etter skatteloven (EPES) ble fra 1997 erstattet av ordningen med individuell pensjonsavtale (IPA).

Også etter at EPES ble erstattet av en ordning med IPA må det antas at arveavgiftsfritaket etter arveavgiftsloven § 4 tredje ledd første punktum i prinsippet ikke omfatter garanterte ytelser. I pensjonsspareavtaler vil alltid pensjonsformuen komme til utbetaling og

det foreligger således en form for garanti. Etter departementets vurdering er det ønskelig å angi mer uttrykkelig omfanget av avgiftsfritaket fordi § 4 tredje ledd første punktum etter sin ordlyd synes å gi et generelt fritak for arveavgift ved løpende ytelser til etterlatte etter IPA.

Departementet foreslår å lovfeste en videreføring av den etablerte praksis hvor fritaket for arveavgift ved utbetaling av garanterte ytelser bare gjelder løpende ytelser til barn under 21 år eller barn som er ervervsufør.

Sammenfatningsvis kommer det generelle avgiftsfritaket i arveavgiftsloven § 4 tredje ledd første punktum ikke til anvendelse når utbetalingen bygger på en avdød persons pensjonsspareavtale fordi beløpet under enhver omstendighet er garantert å komme til utbetaling. Løpende utbetaling til barn inntil fylte 21 år eller til ervervsuføre barn er likevel fritatt så lenge ervervsuførheten består. Avgiftspliktige engangsutbetalinger er fritatt for avgift dersom de mottatte midler nyttes til tegning av ny IPA. Videre vil ytelser til avdødes ektefelle alltid være fritatt for arveavgift, jf. § 4 fjerde ledd.

Forslaget innebærer en kodifisering av gjeldende praksis, som dermed blir lettere tilgjengelig.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til endringer i arveavgiftsloven § 4 tredje ledd.

5. DEN ALTERNATIVE FORDELINGSMETODE TIL UNNGÅELSE AV DOBBELTBESKATNING I SKATTEAVTALE

Sammendrag

Den alternative fordelingsmetoden er innført som ny metode for å unngå dobbeltbeskatning i nye skatteavtaler, for så vidt gjelder inntekt som er unntatt fra norsk beskatning etter avtalen. Metoden vil normalt bare gjelde inntekt og pensjon fra offentlig tjeneste som en person bosatt i Norge mottar fra en annen kontraherende stat. For den øvrige inntekt gjelder som vanlig kreditmetoden. I den nordiske avtalen av 23. september 1996, som har virkning fra og med 1998, gjelder den alternative fordelingsmetoden også for lønnsinntekter etter artikkel 15 punkt 1 og artikkel 21 nr. 7 a), samt pensjon m.v. etter artikkel 18.

Etter den alternative fordelingsmetoden skal den utenlandske inntekten medregnes i beskatningsgrunnlaget, men den norske skatten skal nedsettes med et beløp som tilsvarer den del av skatten som faller på den utenlandske del av inntekten. Fradraget i norsk skatt skal altså skje med et beregnet beløp, uavhengig av om dette beløpet er høyere eller lavere enn det beløp som faktisk er betalt i utlandet. Hensikten med den alternative fordelingsmetoden er at selv om inntekten

er unntatt fra beskatning i Norge, skal den tas med ved beregningen av øvrig inntekt som er skattepliktig til Norge. Dermed utnytter man progresjonseffekten av den utenlandske inntekten som omfattes av den alternative fordelingsmetoden, uten at det utlignes noen skatt på denne inntekten.

Beregningen og gjennomføringen av metoden vil så langt det passer følge de prinsipper som følger av reglene om fradrag i norsk skatt for utenlandsk skatt (kreditreglene). Fremgangsmåten for å finne ut hvor stor del av den norske skatten som faller på utenlandsinntekten (den del av inntekten som er unntatt fra beskatning), er i utgangspunktet den samme som ved kreditfradrag, jf. reglene i skatteloven § 22 A. Det skal foretas en tilsvarende fordeling av inntekter og fradrag som ved kreditfradrag.

Departementet foreslår at det vedtas en ny § 22 B som gir departementet hjemmel til i forskrift å fastsette nærmere regler til utfylling av og gjennomføring av den alternative fordelingsmetoden.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til ny § 22 B i skatteloven.

6. ENDRINGER I SKATTELOVEN OG SELSKAPSSKATTELOVEN SOM FØLGE AV NY AKSJELOV OG NY ALLMENNAKSJELOV

Sammendrag

Den nye aksjeloven og allmennaksjeloven ble vedtatt 13. juni 1997 med ikrafttredelse 1. januar 1999. Under arbeidet med aksjelovene ble det foretatt en gjennomgang av skattelovgivningen. Nødvendige endringer i skattelovgivningen som følge av de nye aksjelovene er inntatt i ny aksjelov § 21-3 Endringer i andre lover. Endringene i skattelovgivningen har sammenfallende ikrafttredelse med aksjelovene.

Aksjeloven § 21-3 medfører visse utilsiktede endringer i skatteloven og selskapsskatteloven. Dette skyldes dels inkurier og dels at det er foretatt endringer i skattelovgivningen i perioden mellom vedtakelse og ikrafttredelse av aksjeloven og allmennaksjeloven. Departementet fremmer derfor forslag om opprettinger i skatteloven og selskapsskatteloven for å fjerne de utilsiktede endringene som er innført ved aksjeloven § 21-3. Dessuten foreslås at begrepet «allmennaksjeselskap» inntas i skatteloven § 44 ellefte ledd nr. 2 bokstav b siste punktum, hvor begrepet åpenbart mangler. Opprettingene foreslås å tre i kraft med virkning fra og med inntektsåret 1999. Det vises til utkast til endring i skatteloven § 19 bokstav e, § 26 bokstav c, § 44 ellefte ledd nr. 2, § 51 tredje ledd, § 51 A-2 nr. 1, 3 og 4, og § 136 annet ledd, samt selskapsskatteloven § 1-7 nr. 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til forslaget til endringer i skatteloven § 19 bokstav e, § 26 bokstav c, § 44 ellevte ledd nr. 2, § 51 tredje ledd, § 51 A-2 nr. 1, 3 og 4, og § 136 annet ledd, samt selskapskatteloven § 1-7 nr. 1.

Komiteen viser til brev 26. januar 1999 fra finansministeren punkt 2 hvor det bl.a. heter:

«Ikrafttredelsen av den nye aksjeloven § 21-3 medfører en utilsiktet endring i selskapskatteloven § 2-2 nr 2 første punktum. Dette har sammenheng med at selskapskatteloven § 2-2 nr 2 ble endret ved lov av 19. desember 1997 med virkning fra og med inntektsåret 1998, jf Innst. O. nr 5 (1997-98), altså i perioden mellom vedtakelsen og ikrafttredelsen av ny aksjelov § 21-3. Det må karakteriseres som en inkurie at selskapskatteloven § 2-2 nr 2 første punktum ikke er foreslått opprettet sammen med de øvrige opprettingene i skattelovgivningen som er tatt opp i departementets lovforslag i Ot prp nr 32, som følge av ikrafttredelsen av ny aksjelov og ny allmennaksjelov.»

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Om endringer i lov av 20. juli 1991 nr 65 om særregler for beskatning av selskaper og selskapsdeltakere (selskapskatteloven)

Under punkt I gjøres følgende tilføyelse:

§ 2-2 nr 2 første punktum skal lyde:

Ikke børsnoterte aksjer verdsettes til 65 pst. av aksjeselskapets *eller allmennaksjeselskapets* samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året forut for ligningsåret, fordelt etter pålydende.»

7. OMTALE AV MULIGE ENDRINGER I SELSKAPSSKATTELOVENS REGLER OM SKATTEFRI FUSJON OG FISJON SOM FØLGE AV NY REGNSKAPS- OG AKSJELOVGIVNING

Sammendrag

I Ot.prp. nr. 1 (1998-99) kap. 16.3 ble det angitt at departementet tar sikte på å foreta høring og fremme forslag om tilpasninger i lovbestemmelsene om skattefri fusjon og fisjon som følge av ny regnskaps- og aksjelovgivning innen utgangen av 1998. Et høringsnotat med forslag til slike lovendringer ble sendt på høring den 21. oktober 1998 med høringsfrist 30. november 1998. Lovforslagene i høringsnotatet ble foreslått å tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 1999.

I høringsnotatet ble det fremmet forslag om å lovfeste det skattemessige kontinuitetskrav ved fusjon og fisjon for skatteposisjonen innbetalt aksjekapital og overkurs på aksjonær- og selskapsnivå. Det ble blant annet foreslått lovfestet et krav om videreføring av overdragende aksjonærers skattemessig innbetalte ak-

sjekapital og overkurs til de mottatte vederlagsaksjer. Flere av høringsinstansene har reist innvendinger mot dette. Det anføres at det i praksis er nærmest umulig å etterspore den enkelte aksjonærs skatteposisjon som nevnt. Et krav om videreføring av skatteposisjonen på aksjonærnivå blir tilsvarende umulig å håndtere i praksis.

I høringsnotatet ble videre foreslått lovfestet at ved fisjon skal det overdragende selskaps skatteposisjon innbetalt aksjekapital og overkurs fordeles i samme forhold som delingen av selskapets egenkapital etter de skattemessige verdier. Flere av høringsinstansene har reist spørsmål ved om denne fordelingsnorm er i samsvar med gjeldende rett og om den kan være hensiktsmessig.

I høringsnotatet ble det også fremmet forslag om lovfesting av det skattemessige kontinuitetskrav ved konsernfusjoner og -fisjoner hvor det ytes vederlag i form av aksjer i det overtakende selskaps morselskap. Forslaget gjaldt bare konsernfusjoner og -fisjoner gjennomført etter den såkalte fordringsmodellen. På dette punkt er det kommet inn bemerkninger om at salg av morselskapets aksjer i datterselskapet etter konsernfusjoner og -fisjoner som regnskapsmessig er behandlet etter transaksjonsprinsippet, kan gi grunnlag for en svært gunstig periodisering av det latente skatteansvar som er overført ved transaksjonen. Departementet vil se nærmere på dette forhold.

Med bakgrunn i de innkomne høringsuttalelser finner departementet at de aktuelle lovspørsmål vil kreve ytterligere utredning. Utarbeidelse av endelige lovforslag vedrørende de aktuelle spørsmål bør også ses i sammenheng med nye regnskapsstandarder som Norsk Regnskapsstiftelse skal fastsette i forbindelse med ikrafttredelse av den nye regnskapsloven. Nye regnskapsstandarder om regnskapsmessig behandling blant annet av resultatskatt og av fusjon og fisjon, er varslet avgitt omkring årsskiftet 1998/99.

På denne bakgrunn finner departementet ikke å kunne fremme forslag til regulering av de aktuelle spørsmål innen utgangen av 1998. Departementet tar imidlertid sikte på å fremme forslag om endringer i selskapskattelovens regler om skattefri fusjon og fisjon som følge av ny regnskaps- og aksjelovgivning, i løpet av våren 1999. Det vil bli vurdert om dette bør skje i forbindelse med at det fremmes andre forslag om endringer i skattelovgivningen som følge av ny regnskapslov, jf. omtalen i kap. 16 i Ot.prp. nr. 1 (1998-99).

Komiteens merknader

Komiteen tar departementets omtale av mulige endringer i selskapskattelovens regler om skattefri fusjon og fisjon som følge av ny regnskaps- og aksjelovgivning til orientering.

8. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Ot.prp. nr. 32 (1998-99) kapittel 3 sendes tilbake til Regjeringen for utredning.

9. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran og rår Odelstinget til å gjøre slike

vedtak til lover:

A.

Vedtak til lov

om endringer i lov av 18. august 1911 nr. 8 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).

I lov av 18. august 1911 nr. 8 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I.

§ 22 B skal lyde:

§ 22 B *Gjennomføring av den alternative fordelingsmetoden i skatteavtale*

Departementet kan i forskrift fastsette utfyllende regler når det i skatteavtale med annen stat er bestemt at inntekt skal inngå i skattegrunnlaget i Norge, men at norsk skatt skal nedsettes med den skatt som forholdsmessig faller på inntekten som er unntatt fra beskatning i Norge etter den alternative fordelingsmetoden.

§ 26 første ledd bokstav e skal lyde:

Statens Landbruksbank og de til denne knyttede driftskredittlag, Statens Fiskarbank, Kommunalbanken, Den Norske Stats Husbank, Statens lånekasse for utdanning, Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, *SND Invest AS*, Statens Banksikringsfond og Statens Bankinvesteringsfond.

II.

§ 15 A skal lyde:

§ 15 A *Skatteplikt til staten for selskaper og innretninger som er selvstendige skattesubjekter*

§ 15 A-1

Selskaper og innretninger som omfattes av skatteloven § 15 første ledd bokstav b og c, og som er selvstendige skattesubjekter, fritas for inntekts- og formuesskatt til kommune og fylkeskommune. Dette gjelder likevel ikke dødsbo.

§ 15 A-2

Selskaper og innretninger som nevnt i § 15 A-1 skal svare skatt til staten av sin formue og inntekt, med mindre annet er særlig bestemt i lov.

§ 18 niende ledd oppheves. Nåværende tiende ledd blir nytt niende ledd.

§ 19 bokstav e annet punktum skal lyde:

Nettoinntekten i et kraftverk fordeles til beskatning i forhold til de skattemessige formuesverdiene i hver kommune, jf. § 19 d.

§ 19 A-2 nr. 1 skal lyde:

Skattepliktig som eier vannkraftverk eller som er berettiget til uttak av kraft, skal svare naturressurs-skatt til *kommuner som er tilordnet kraftanleggsformue etter § 19.*

§ 19 A-3 nr. 1 skal lyde:

Skattepliktig som eier vannkraftverk eller som er berettiget til uttak av kraft, skal svare naturressurs-skatt til *fylkeskommuner som er tilordnet kraftanleggsformue etter § 19.*

§ 20 første ledd skal lyde:

Ved utskrivningen av formues- og inntektsskatt til staten for selskaper og innretninger som nevnt i § 15 A-1, fastsettes skattepliktig formue og inntekt i den kommune hvor selskapet har sitt kontor. Has flere kontorer skal beskatningen skje i den kommune hvor hovedkontoret ligger. Has intet kontor skal beskatning skje i den kommune hvor bestyrelsen har sitt sete.

§ 20 tredje til åttende ledd oppheves.

§ 23 sjette ledd skal lyde:

Utlending som regelmessig driver bergning og dermed sammenhengende virksomhet på norsk territorium, beskattes av formuen i og inntekten av den her drevne virksomhet i det distrikt hvor vedkommende skib lengst har vært stasjonert i inntektsåret. For utenlandsk selskap som driver slik virksomhet fastsettes skattepliktig inntekt og formue i den kommune som nevnt i foregående punktum.

§ 26 bokstav c tredje og fjerde punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen, herunder om fordeling av inntekter og utgifter mellom den skattefrie og den skattepliktige del av kraftomsetningen. Fylkes-, herreds- og bykommuner er videre skattepliktige for gevinst ved realisasjon av aksjer og andeler i aksjeselskaper, allmennaksjeselskaper eller

likestilt selskap som driver virksomhet som nevnt i foregående punktum.

§ 27 første ledd oppheves. Nåværende § 27 annet og tredje ledd blir ny § 27 første og annet ledd.

§ 36 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Når staten og kommuner blir å iligne skatt, kan de som gjeld kreve fradratt et beløp motsvarende halvdel av den skattepliktige bruttoformue (jfr dog § 26, annet ledd.)

§ 44 ellevte ledd nr. 2 bokstav b siste punktum skal lyde:

Tillegget beregnes ikke når eierskiftet skjer ved arv, eller når aksje eller grunnfondsbevis blir ufrivillig realisert som følge av tvangsinnløsning etter aksjeloven § 4-26 eller allmennaksjeloven § 4-25 eller som følge av selskapets eller foretakets konkurs.

§ 51 tredje ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Som inntekt beskattes ikke hva der av overskuddet overføres til premiereserve eller annet fond, som utkreves for at dekke eller sikre kontraktmessig overtatte forpliktelser like overfor de forsikrede. Derimot blir som inntekt å beskatte hva der av overskuddet henlegges til bonusfond eller utdeles som bonus til de forsikrede vedkommende forsikring som ikke går inn under § 44, første ledd, bokstav k, eller annet ledd, punkt 1.

§ 51 A-2 nr. 1 bokstav d annet punktum skal lyde:

Som poolsamarbeid skal anses samarbeidsformer hvor to eller flere selskaper inngår avtale om felles drift av fartøy som nevnt i a eller b, og hvor samarbeidet utgjør et selskap etter selskapsloven, aksjeloven eller allmennaksjeloven.

§ 51 A-2 nr. 3 første punktum skal lyde:

Aksjeselskapet, allmennaksjeselskapet og selskap som nevnt i nr 1 g må eie fartøy som nevnt i nr 1 a eller b eller andel eller aksje i selskap som nevnt i nr 1 e-g.

§ 51 A-2 nr. 4 første punktum skal lyde:

Realiserer aksjeselskapet, allmennaksjeselskapet eller selskapet som nevnt i nr 1 g eiendel slik at kravet i nr 3 ikke er oppfylt, må nytt fartøy som nevnt i nr 1 a eller b eller andel eller aksje i selskap som nevnt i nr 1 e-g anskaffes senest ett år etter realisasjonen.

§ 73 annet ledd oppheves.

§ 136 annet ledd oppheves.

III.

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 1998. Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 1999.

B.

Vedtak til lov

om endring i lov av 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven).

I lov av 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven) gjøres følgende endring:

I.

§ 4 tredje ledd første og nytt annet punktum skal lyde:

Fritatt for avgiftsplikt er rett til pensjon som tilkommer en arving på grunn av avdødes tjenestestilling eller individuell pensjonsavtale for så vidt den tilfredsstillende kravene i lov av 18. august 1911 nr 8 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 44 annet ledd nr. 1 og ytelsen ikke er garantert å komme til utbetaling. Garanterte ytelser er likevel fritatt for avgift ved utbetaling til barn inntil fylte 21 år og til ervervsuføre barn.

II.

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 1998.

C.

Vedtak til lov

om endringer i lov av 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven).

I lov av 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) gjøres følgende endringer:

I.

§ 4-6 nr. 1 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Skattytere som etter skatteloven § 15 A bare er skattepliktige til staten, skal levere selvangivelse til kontorkommunen, jf skatteloven § 20 første ledd.

Nåværende § 4-6 nr. 1 første ledd annet og tredje punktum blir ny § 4-6 nr. 1 første ledd tredje og fjerde punktum.

§ 4-6 nr. 2 bokstav b skal lyde:

b. Fritak for å levere selvangivelse i andre kommuner enn den hvor vedkommende skattyter er skattepliktig etter § 24 i skatteloven.

§ 8-6 nr. 1 første ledd tredje punktum skal lyde:

For skattyter som nevnt i skatteloven § 15 A-1 fastsettes inntekt og formue av ligningsmyndighetene i den kommune hvor selskapet eller innretningen har sitt kontor, jf skatteloven § 20 første ledd.

§ 8-6 nr. 3 skal lyde:

Når dødsbo er skattepliktig utenfor avdødes bostedskommune, skal ligningsmyndighetene i avdødes bostedskommune foreta fastsetting som nevnt under nr 2 a og b.

§ 8-6 nr. 8 fjerde punktum skal lyde:

For formue og inntekt som nevnt i nr 5 og 6 foretas utskrivningen for upersonlig skattyter i kontorkommunen, jf skatteloven § 20 første ledd.

§ 8-6 nr. 9 oppheves. Nåværende § 8-6 nr. 10 blir ny § 8-6 nr. 9.

§ 10-1 nr. 1 første punktum skal lyde:

1. Skattyter som leverer selvangivelse eller årsoppgjør etter fristen til den kommune hvor han er skattepliktig etter § 24 i skatteloven eller til den kommune hvor skattepliktig inntekt og formue skal fastsettes etter § 20 første ledd, skal svare en forsinkelsesavgift.

II.

§ 3-13 nr. 4 nytt annet ledd skal lyde:

Første ledd gjelder tilsvarende for opplysninger som gis med hjemmel i § 3-4.

III.

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 1998. Endringen under II trer i kraft straks.

D.

Vedtak til lov

om endringer i lov av 20. juli 1991 nr. 65 om særregler for beskatning av selskaper og selskapsdeltakere (selskapsskatteloven).

I lov av 20. juli 1991 nr. 65 om særregler for beskatning av selskaper og selskapsdeltakere (selskapsskatteloven) gjøres følgende endringer:

I.

§ 1-2 fjerde og femte punktum oppheves.

§ 1-7 nr. 1 skal lyde:

I riket hjemmehørende aksjeselskap og allmennaksjeselskap samt likestilt selskap og sammenslutning (morselskap) som eier minst 10 pst. av kapitalen og har en tilsvarende del av stemmene som kan avgis på generalforsamlingen i tilsvarende selskap eller sammenslutning som ikke er skattepliktig til Norge (datterselskap), kan kreve fradrag i norsk skatt etter denne paragraf. Eier- og stemmekravet må være oppfylt ved utgangen av det inntektsåret morselskapet mottar utbyttet fra datterselskapet.

§ 2-2 nr. 2 første punktum skal lyde:

Ikke børsnoterte aksjer verdsettes til 65 pst. av aksjenes forholdsmessige andel av aksjeselskapets eller allmennaksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året forut for ligningsåret, fordelt etter pålydende.

§ 6-8 nr. 1 annet punktum skal lyde:

For selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 15 A-1 henføres gevinst og tap til staten.

II.

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 1999.

Oslo, i finanskomiteen, den 2. februar 1999.

Lars Gunnar Lie,
leder.

Kenneth Svendsen,
ordfører.

Siv Jensen,
sekretær.